

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ – ΕΣΠΑ

Αθήνα, 27-6-19
Α.Π.: 68192 /ΕΥΚΕ1207

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ

ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Ταχ. Δ/νση : Νίκης 10, Σύνταγμα
Ταχ. Κώδικας : 105 63 Αθήνα

Πληροφορίες : κ. Αθ. παπαηλιού
Τηλ.: 210 3742069
Fax: 210 3742063
E-mail: th.papailiou@m nec.gr

Προς:

Ειδική Υπηρεσία Διαχ/σης

Ε.Π. Περιφέρειας Ηπείρου

Πλατεία Πύρρου 1 - Διοικητήριο
452 21 Ιωάννινα
(ηλεκτρονικά)

Υπ' όψιν: κου Κων/νου Τζιάλλα

Θέμα: Γνωμοδότηση σχετικά με την πρόσκληση με τίτλο «Παρεμβάσεις που συμβάλλουν στην ενεργειακή αποδοτικότητα των αστικών μεταφορών και κέντρων»

Σχετ.: Η με αρ. πρωτ. 1869/19-06-2019 επιστολή της Υπηρεσίας σας

Σε συνέχεια του ως άνω σχετικού, με αρ. πρωτ. 1869/19-06-2019, με θέμα «Γνωμοδότηση επί σχεδίου πρόσκλησης υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του Ε.Π. Ήπειρος 2014 - 2020» και του επ' αυτού συνημμένου σχεδίου πρόσκλησης, σημειώνουμε τα εξής:

1. Με βάση την περιγραφή των επιλέξιμων προς χρηματοδότηση πράξεων που αναφέρονται στο σχέδιο πρόσκλησης με τίτλο «Παρεμβάσεις που συμβάλλουν στην ενεργειακή αποδοτικότητα των αστικών μεταφορών και κέντρων» αφορούν στον τομέα των μεταφορών και στον τομέα της ενέργειας.

Οι δαπάνες στον τομέα των μεταφορών δύναται να περιλαμβάνουν παρεμβάσεις που σχετίζονται με:

- α) τη δημιουργία πεζοδρόμων,
- β) τη διαμόρφωση δρόμων σε οδούς ήπιας κυκλοφορίας,
- γ) το γεωμετρικό ανασχεδιασμό βασικών κόμβων και την κατασκευή κυκλικών κόμβων,
- δ) τη δημιουργία υπαίθριων χώρων στάθμευσης,
- ε) τη διασφάλιση συνθηκών κίνησης για τα εμποδιζόμενα άτομα και ειδικότερα για τα άτομα με αναπηρίες και
- στ) την κατασκευή / διαμόρφωση / σήμανση ποδηλατοδρόμων.

Αντίστοιχα οι δαπάνες στον τομέα της ενέργειας δύναται να περιλαμβάνουν:

- α) Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις στο σύστημα του δημοτικού φωτισμού και σηματοδότησης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Επενδυτικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ενοποίηση - εργασία - αλληλεγγύη

των αστικών κέντρων (ενδεικτικά αναφέρονται αντικατάσταση συμβατικών με χαμηλής κατανάλωσης λαμπτήρων, υιοθέτηση αυτοματισμού για την «έξυπνη» διαχείριση του φωτισμού, χρήση φωτοκυττάρων, αξιοποίηση φωτοβολταϊκών συλλεκτών στον οδοφωτισμό).

β) Βιοκλιματικές παρεμβάσεις στον περιβάλλοντα χώρο επιλεγμένων κτιρίων και πλατειών που δύναται να περιλαμβάνουν συνδυαστικά:

- χρήση ψυχρών υλικών επίστρωσης,
- αύξηση επιφάνειας με φύτευση,
- αύξηση του σκιασμού (φυσικού και τεχνητού) κατά τους καλοκαιρινούς μήνες,
- χρήση στοιχείων ανεμοπροστασίας και ηχοπροστασίας,
- χρήση στοιχείων νερού για την επίτευξη φυσικού δροσισμού.

γ) Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών (ΑΠΕ) σε δημοτικά κτίρια.

δ) Εγκατάσταση εξοπλισμού ενεργειακής διαχείρισης για τα δημοτικά κτίρια.

ε) Αντικατάσταση ή εκσυγχρονισμός δημοτικών οχημάτων είτε με νέα ενεργειακά αποδοτικά και χαμηλών εκπομπών οχήματα είτε μετατροπή τους ώστε να είναι δυνατή η χρήση εναλλακτικών καυσίμων και

στ) Παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των αντλιοστασίων ύδρευσης και αποχέτευσης.

Δυνητικοί δικαιούχοι είναι:

- Δήμος Αρταίων
  - Δήμος Ηγουμενίτσας
  - Δήμος Ιωαννιτών
  - Δήμος Πρέβεζας
- και οι επιχειρήσεις των ανωτέρω δήμων.

Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται σε 12.217.735,00€.

2. Το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης ορίζει τις κρατικές ενισχύσεις ως «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής [...]», κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές. Με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής για την έννοια της Κρατικής Ενίσχυσης (2016/C 262/01) που εξειδικεύει το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις εφαρμόζονται μόνο όταν ο αποδέκτης της ενίσχυσης είναι «επιχειρηση». «Επιχειρήσεις» θεωρούνται οι οντότητες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τις διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής τους. Συνεπώς, ο χαρακτηρισμός μιας συγκεκριμένης οντότητας ως επιχειρησης εξαρτάται αποκλειστικά από τη φύση των δραστηριοτήτων που ασκεί. Μεταξύ άλλων, ο χαρακτηρισμός μιας οντότητας ως επιχειρησης συνδέεται πάντα με συγκεκριμένη δραστηριότητα. Μια οντότητα που ασκεί τόσο οικονομικές όσο και μη οικονομικές δραστηριότητες πρέπει να θεωρείται επιχειρηση μόνο σε σχέση με τον πρώτο τύπο δραστηριοτήτων. Για να γίνει διάκριση μεταξύ οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένα αποφανθεί ότι κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην παροχή αγαθών και υπηρεσιών στην αγορά αποτελεί οικονομική δραστηριότητα.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Επενδυτικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Σύμφωνα με το σημείο 205 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής για την έννοια της Κρατικής Ενίσχυσης (2016/C 262/01), σε περίπτωση που μια υποδομή χρησιμοποιείται τόσο για οικονομικές όσο και για μη οικονομικές δραστηριότητες, η δημόσια χρηματοδότηση για την κατασκευή της θα εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις μόνο στον βαθμό που καλύπτει τις δαπάνες που συνδέονται με τις οικονομικές δραστηριότητες.

Σύμφωνα με το σημείο 207 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής για την έννοια της Κρατικής Ενίσχυσης (2016/C262/01) εάν, σε περίπτωση μεικτής χρήσης, η υποδομή χρησιμοποιείται σχεδόν αποκλειστικά για μη οικονομική δραστηριότητα, η Επιτροπή θεωρεί ότι η χρηματοδότησή της ενδέχεται να μην εμπίπτει καθόλου στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων, υπό την προϋπόθεση ότι η οικονομική χρήση παραμένει αμιγώς επικουρική, ήτοι για δραστηριότητα που συνδέεται άμεσα με τη λειτουργία της υποδομής και είναι απαραίτητη για αυτήν ή είναι συνυφασμένη με την κύρια μη οικονομική χρήση της. Αυτό πρέπει να θεωρηθεί ότι συμβαίνει όταν οι οικονομικές δραστηριότητες αναλώνουν τις ίδιες εισροές όπως και οι μη οικονομικές δραστηριότητες, για παράδειγμα υλικό, εξοπλισμό, εργασία ή πάγιο κεφάλαιο. Οι βοηθητικές οικονομικές δραστηριότητες πρέπει να παραμένουν περιορισμένης εμβέλειας όσον αφορά τη δυναμικότητα της υποδομής. Στο πλαίσιο αυτό, η οικονομική χρήση της υποδομής μπορεί να θεωρηθεί βοηθητική, όταν η δυναμικότητα που διατίθεται κάθε χρόνο για μια τέτοια δραστηριότητα δεν υπερβαίνει το 20 τοις εκατό της συνολικής ετήσιας δυναμικότητας της υποδομής.

3. Βάσει των ανωτέρω θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι:

A. η δημόσια χρηματοδότηση υποδομών που δεν προορίζονται να αποτελέσουν αντικείμενο εμπορικής/οικονομικής εκμετάλλευσης εξαιρείται κατ' αρχήν από την εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων, καθ' όσον δεν υφίσταται οικονομική δραστηριότητα. Αυτό αφορά, για παράδειγμα, γενικές υποδομές, όπως δημόσιοι δρόμοι, γέφυρες ή κανάλια, τα οποία είναι διαθέσιμα για δημόσια χρήση, χωρίς καμία αντιπαροχή (οποιασδήποτε μορφής αντάλλαγμα για τη χρήση τους). Σε περίπτωση που μια υποδομή χρησιμοποιείται τόσο για οικονομικές όσο και για μη οικονομικές δραστηριότητες, η δημόσια χρηματοδότηση θα εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις μόνο στον βαθμό που καλύπτει τις δαπάνες που συνδέονται με τις οικονομικές δραστηριότητες. Όταν είναι δυνατόν να διαχωριστούν τα έξοδα και τα έσοδα που αντιστοιχούν στις οικονομικές και μη οικονομικές δραστηριότητες, οι κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων ισχύουν μόνο όσον αφορά την κρατική ενίσχυση που χορηγείται πέραν του ποσού που καλύπτει τις δαπάνες των μη οικονομικών δραστηριοτήτων. Εάν, σε περίπτωση μικτής χρήσης, η υποδομή χρησιμοποιείται σχεδόν αποκλειστικά για μη οικονομική δραστηριότητα, η χρηματοδότησή της ενδέχεται να μην εμπίπτει καθόλου στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων, υπό την προϋπόθεση ότι η οικονομική χρήση παραμένει αμιγώς επικουρική, ήτοι για δραστηριότητα που συνδέεται άμεσα με τη λειτουργία της υποδομής και είναι απαραίτητη για αυτήν ή είναι συνυφασμένη με την κύρια μη οικονομική χρήση της.

Επομένως αν οι παρεμβάσεις που αφορούν στον τομέα των μεταφορών, παρέχονται για **δωρεάν** χρήση από το κοινό, είναι υποδομές γενικής χρήσης δια των οποίων δεν ασκείται οικονομική δραστηριότητα και η δημόσια χρηματοδότησή τους δεν εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων. **Τα παραπάνω δεν ισχύουν αν οι συγκεκριμένες οδικές υποδομές έχουν σχεδιαστεί ειδικά για να εξυπηρετήσουν μεμονωμένους χρήστες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα.**

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Επενδυτικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ευρωπαϊκή έρευνα και ανάπτυξη

Σε κάθε περίπτωση σημειώνεται ότι, κατ' εφαρμογή της με αρ. πρωτ. 1151501/EYKE4023/02-11-2016 εγκυκλίου με θέμα «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων», πρέπει να συμπληρώνεται η σχετική λίστα ελέγχου για τον εντοπισμό στοιχείων κρατικής ενίσχυσης, δηλώνοντας στο Πεδίο Ι την μη ύπαρξη Οικονομικής Δραστηριότητας, εισάγοντας την τεκμηρίωση που προκύπτει από την παρούσα επιστολή.

Β. Όσον αφορά τις δαπάνες στον τομέα της ενέργειας οι προτεινόμενες δράσεις α), β), δ) και στ) αποτελούν δραστηριότητες οι οποίες δύναται να θεωρηθεί ότι δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης.

Οι επενδυτικές ενισχύσεις προς επιχειρήσεις για την υπέρβαση των ενωσιακών προτύπων προστασίας του περιβάλλοντος ή για την αύξηση του επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος ελλείψει ενωσιακών προτύπων συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης. Συνεπώς για τη δράση ε) θα πρέπει να γίνει χρήση του άρθρου 36 του ΓΑΚ.

Οι δράσεις του σημείου γ) αποτελούν δραστηριότητες οι οποίες δύναται να θεωρηθεί ότι δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης. Ωστόσο, η πρόνοια αυτή δεν ισχύει για τις δράσεις που αφορούν παραγωγή ενέργειας, στις οποίες ο κύριος της υποδομής συνάπτει με το διαχειριστή του δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας σύμβαση οικονομικού ανταλλάγματος, οπότε και υφίσταται οικονομική δραστηριότητα ή αφορά σε μείωση του εγγενούς κόστους λειτουργίας του όταν είναι οικονομική δραστηριότητα. Στις περιπτώσεις αυτές πρέπει να διερευνηθεί περαιτέρω η πλήρωση των κριτηρίων του άρθρου 107.1 της ΣΛΕΕ και να τεκμηριωθεί πιθανώς, η χρήση της πρόνοιας περί «Βοηθητικών Δραστηριοτήτων» (σημείο 207 της Ανακοίνωσης 2016/C262/01) στη λίστα ελέγχου: «Οδηγίες για την αξιολόγηση πλήρωσης κριτηρίου συμβατότητας» της υπ. αριθμ. πρωτ. 115150/EYKE4023/2.11.2016 επιστολής του ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ.

Συνεπώς τα προτεινόμενα έργα, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους, δύναται να εξετασθούν στο πλαίσιο του θεσμικού πλαισίου των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε ως έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης είτε ως έργα που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης με βάση το δίκαιο ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με βάση την περιγραφή των επιλέξιμων προς χρηματοδότηση πράξεων που αναφέρονται στο κεφάλαιο 1 «Περιεχόμενο Πρόσκλησης», στο καθορισθέν στο διατακτικό της πρόσκλησης, θεσμικό πλαίσιο των κανόνων ανταγωνισμού και κρατικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το οποίο δύναται να αξιολογηθούν και να ενταχθούν οι υποβληθείσες προτάσεις έργων, είναι απαραίτητες οι παρακάτω προσθήκες:

- Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός»), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1084 της Επιτροπής.

- Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De minimis).
- Τη με αρ. πρωτ. 92415/EYKE6282/28.08.2017 επιστολή της ΕΥΚΕ

➤ Στο κεφάλαιο 3 που αναφέρεται στα «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ» του σχεδίου της πρόσκλησης πρέπει να γίνουν οι εξής προσθήκες:

• 'Έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Στις περιπτώσεις αυτές, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται για την κατασκευή των σχετικών υποδομών δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεπιδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της λειτουργίας των υποδομών.

➤ 'Έργα που αφορούν στην οικονομική και εμπορική εκμετάλλευση των προϊόντων ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και εξετάζονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων (ΓΑΚ, κατευθυντήριες οδηγίες κλπ). Στις περιπτώσεις που τελικά κριθεί ότι η προτεινόμενη δράση ή τμήμα δράσης εμπίπτει στο ανωτέρω θεσμικό πλαίσιο, υπάρχει η δυνατότητα δημόσιας χρηματοδότησής της μέχρι του ύψους της έντασης ενίσχυσης που προσδιορίζεται μέσω της χρήσης του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού ή της κοινοποίησης του καθεστώτος ενίσχυσης ή του κανονισμού de minimis, ανά περίπτωση.

Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση της κρατικής ενίσχυσης το ποσό που υπολείπεται της εγκεκριμένης συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης σε σχέση με το συνολικό κόστος του έργου, καλύπτεται από ίδιους πόρους του δικαιούχου.

Οι προπαρασκευαστικές ενέργειες καθώς και έργα μικρής κλίμακας χωρίς περαιτέρω οικονομική εκμετάλλευση και παραγωγή εσόδων δύναται να μην ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης καθώς μπορούν να χαρακτηριστούν ως παρεμβάσεις τοπικής εμβέλειας.

➤ Στο κεφάλαιο 4 «ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ» του σχεδίου της πρόσκλησης πρέπει να γίνουν οι εξής προσθήκες:

• Σε περίπτωση που μια πράξη εξετάζεται στο πλαίσιο της Ανακοίνωσης της Επιτροπής (σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01), προκειμένου να επιβεβαιωθεί η συμβατότητα του έργου με το δίκαιο του ανταγωνισμού, πρέπει κατά την υποβολή των προτάσεων οι δυνητικοί δικαιούχοι να υποβάλλουν στοιχεία τα οποία διασφαλίζουν ότι η χρηματοδότηση του έργου δεν απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό ή να έχει επιπτώσεις στις συναλλαγές. Είναι στην διακριτική ευχέρεια της ΕΥΔ να ζητήσει επιπλέον δικαιολογητικά έγγραφα προκειμένου να μπορέσει να ολοκληρώσει την αξιολόγηση.

• Σε περίπτωση που το σύνολο ή μέρος της πράξης χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του Κανονισμού 651/2014 (ΓΑΚ) και για τον προσδιορισμό του ποσού/έντασης ενίσχυσης

λαμβάνεται υπόψη το έλλειμμα χρηματοδότησης που προσδιορίζεται μέσω χρηματοοικονομικής ανάλυσης, πρέπει κατά τη διάρκεια ζωής του έργου να προκύπτουν λειτουργικά έσοδα μεγαλύτερα ή ίσα από τις λειτουργικές δαπάνες.

- Στο κεφάλαιο 5, «ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ» και ειδικότερα στην παράγραφο 5.3 σχετικά με τα απαιτούμενα έγγραφα προστίθενται εδάφια ως ακολούθως:
- Βεβαίωση μη Παραγωγής Εσόδων ή Χρηματοοικονομική ανάλυση για τον υπολογισμό των καθαρών εσόδων, η οποία εκπονείται σύμφωνα με τις συνημμένες οδηγίες.
  - Βεβαίωση του δικαιούχου ότι η προτεινόμενη πράξη δεν περιλαμβάνει τμήμα επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση η οποία έπαισε ή μετεγκαταστάθηκε εκτός της περιοχής του προγράμματος εντός πέντε ετών από την τελική πληρωμή στο δικαιούχο ή εντός της προθεσμίας που ορίζοταν στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων (σύμφωνα με το άρθρο 71 του Καν.1303/2013).
- Στο κεφάλαιο 5, «ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ» πρέπει να προστεθούν οι παρακάτω παράγραφοι:
- Για δράσεις που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01), είναι απαραίτητο να περιέχονται στο φάκελο που θα υποβληθεί προς αξιολόγηση επαρκή στοιχεία που να τεκμηριώνουν τη μη ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης δυνάμει συγκεκριμένης διάταξης του Κανονισμού.
  - Για δράσεις που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και θα εξετασθούν στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, είναι απαραίτητο να περιέχονται στο φάκελο που θα υποβληθεί προς αξιολόγηση στοιχεία προκειμένου να εξεταστεί η εκπλήρωση των προϋποθέσεων του Γενικού Μέρους του ΓΑΚ και ειδικότερα σε ότι αφορά:
    - ✓ Τήρηση ή μη των σωρευτικών προϋποθέσεων ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης (επιχείρηση που ασκεί οικονομική δραστηριότητα, οικονομικό πλεονέκτημα, προνομιακή μεταχείριση, κρατικοί πόροι, νόθευση ανταγωνισμού & διατάραξη ενδοκοινοτικού εμπορίου),
    - ✓ Τεκμηρίωση του χαρακτήρα κινήτρου,
    - ✓ Αποκλεισμό των προβληματικών επιχειρήσεων (βάσει του άρθρου2 σημ. 18 του ΓΑΚ)
    - ✓ Αποκλεισμό των επιχειρήσεων στις οποίες αφορά ο κανόνας Deggendorf, με υποβολή Υπεύθυνης Δήλωσης ότι δεν εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη και ότι η πρόταση δεν αφορά σε ad hoc ενίσχυση υπέρ μιας τέτοιας επιχείρησης
    - ✓ Αποκλεισμό των μέτρων ενισχύσεων που παραβιάζουν το δίκαιο της Ένωσης

- ✓ Τεκμηρίωση της μη σώρευσης ενισχύσεων λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν επιτρέπεται η σώρευση των απαλλασσόμενων ενισχύσεων με οποιεσδήποτε άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, εάν το αποτέλεσμα υπερβαίνει την υψηλότερη ένταση ενίσχυσης/το υψηλότερο ποσό ενίσχυσης που εφαρμόζεται στην ενίσχυση αυτή
- ✓ Αποδοχή της δημοσίευσης στοιχείων για την ενίσχυση με υποβολή δήλωσης αποδοχής της δημοσίευσης στοιχείων για κάθε χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης που υπερβαίνει τα 500 000 ευρώ

Στο φάκελο του έργου θα περιλαμβάνονται επίσης και όλα τα σχετικά στοιχεία που αφορούν την εκπλήρωση των προϋποθέσεων του αντίστοιχου κατά περίπτωση άρθρου του ΓΑΚ βάσει του οποίου εξετάζεται κάθε υποβληθείσα πρόταση.

4. Όπως επισημάνθηκε και στην με με Α.Π. 92415/EYKE6282/28.08.2017 επιστολή της ΕΥΚΕ που απεστάλη στις διαχειριστικές αρχές με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις 29.08.2017, υπενθυμίζεται ότι:

- ✓ Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην με Α.Π. 74391/EYKE2634/13.07.2016 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020», μετά την υποβολή των μεμονωμένων προτάσεων στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων, κάθε πρόταση πρέπει να εξετάζεται διακριτά αναφορικά με την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης και την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού.
- ✓ Για την αξιολόγηση της πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας της εκάστοτε πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων, είναι αναγκαίο να συμπληρώνονται οι λίστες ελέγχου περί ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης που έχουν κοινοποιηθεί με την με Α.Π. 115150/EYKE4023/2.11.2016 επιστολή του ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ, καθώς και οι λίστες ελέγχου των γενικών και ειδικών όρων εφαρμογής του ΓΑΚ που έχουν κοινοποιηθεί με την με Α.Π. 33004/EYKE1321/24.03.2016 επιστολή της ΕΥΚΕ, αντίγραφα των οποίων πρέπει να τηρούνται στο φάκελο της πράξης.
- ✓ Προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014 (ΓΑΚ), κατά την αξιολόγηση των προτάσεων πρέπει να λαμβάνεται υπόψη οι επιστολές της ΕΥΚΕ αναφορικά με διευκρινίσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Καν. Ε.Ε. 651/2014» (Α.Π.101270/EYKE3633/30.09.2016, 42649/EYKE5351/10.04.2017 & 64295/EYKE5796/09.06.2017) όσον αφορά στον αποκλεισμό των προβληματικών επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων τις οποίες αφορά ο κανόνας Deggendorf, τον χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής και τις ατομικές επιχειρήσεις.
- ✓ Με την έκδοση της απόφασης ένταξης πράξης, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης πρέπει άμεσα να συμπληρώσει και να διαβιβάσει την ΕΥΚΕ το Παράρτημα II του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 (ΓΑΚ) που περιλαμβάνει συνοπτικές πληροφορίες σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις που απαλλάσσονται σύμφωνα με τους όρους του εν λόγω Κανονισμού, προκειμένου η ΕΥΚΕ να προβεί στην ηλεκτρονική υποβολή της πράξης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού) μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής SANI, εντός των καθορισθέντων χρονικών ορίων που τίθενται στο άρθρο 11 του ΓΑΚ.

- ✓ Επιπλέον υπενθυμίζεται ότι, σε περίπτωση που η χορηγηθείσα κρατική ενίσχυση αφορά σε ποσό 500.000 € και άνω χρησιμοποιώντας ως απαλλακτικό τον ΕΚ 651/2014 (ΓΑΚ), η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης πρέπει να αποστείλει στην ΕΥΚΕ τα στοιχεία που απαιτούνται για τη δημοσιοποίηση χορηγηθείσας μεμονωμένης κρατικής ενίσχυσης στην εφαρμογή TAM (Transparency Award Module) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κατ' εφαρμογή της με αρ. πρωτ. 12163/EYKE/4902/27.01.2017 επιστολής της ΕΥΚΕ με θέμα «Υποχρέωση και διαδικασίες δημοσίευσης στοιχείων χορηγούμενων κρατικών ενισχύσεων».

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε συνδρομή.

Η Προϊσταμένη της ΕΥΚΕ

Συνημμένα:

- Ένα (1) σχέδιο πρόσκλησης υποβολής προτάσεων

Εσωτερική διανομή (ηλεκτρονικά):

- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημ. Επενδύσεων – ΕΣΠΑ, κ. Π. Κορκολή
- Γραφείο Προϊστ. Ε.Α.Σ., κ. Φίρμπτα
- ΕΥΚΕ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκοί Διορθωτικοί
και Επενδυτικοί Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

εργαζόμενοι - εργάζομενοι - απλικατέργατοι